

Motion till riksdagen 2019/20:1840

av **Mats Wiking (S)**

Kvalitetskrav och allmänna råd för pedagogisk omsorg

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en höjning av kvalitetskraven för att bedriva pedagogisk omsorg och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga förändringar i de allmänna råden för pedagogisk omsorg och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den 1 juli 2009 ersattes begreppet familjedaghem med pedagogisk omsorg i skollagen. Pedagogisk omsorg kan till exempel vara verksamhet där barn tas omhand i personalens egna hem (traditionellt familjedaghem) eller olika flerfamiljslösningar. Pedagogisk omsorg kan även bedrivas i en särskild lokal.

Pedagogisk omsorg kan vara ett utmärkt komplement till förskola, och kommunerna har sedan lång tid erbjudit detta i form av det som förr kallades ”dagmamma” eller dagbarnvårdare. Verksamheten fanns inom den kommunala barnomsorgen och personal som arbetade där hade en chef som var pedagogiskt utbildad och kunde vägleda de dagbarnvårdare som saknade pedagogisk utbildning. Dagbarnvårdarna deltog också ofta inom kommunernas utbildningar inom barnomsorgen och höll på så sätt sig ”uppdaterade” om den senaste forskningen och pedagogiken inom barnomsorgen.

När den pedagogiska omsorgen 2009 blev inskriven i skollagen, så kopplades skollagen till allmänna råd, som avgör vilka som har rätt att bedriva pedagogisk omsorg.

Eftersom de allmänna råden utgör just en ”allmän” vägledning så riskerar också kvalitetskraven på pedagogisk omsorg att bli ojämna mellan olika huvudmän. Visserligen har kommunerna uppföljningsansvar och kan påpeka brister gällande exempelvis språkkunskaper eller avsaknad av pedagogisk insikt hos personal inom verksamheterna.

I många av de fall där det uppvisats upprepade brister hos olika huvudmän, har det visat sig att de allmänna råden är alltför svaga och att det skulle kunna behövas en lagändring eller starkare skrivning i de allmänna råden om vilka kvalitetskrav som bör gälla för pedagogisk omsorg.

En allvarlig brist i de allmänna råden är att det idag inte finns några tydliga krav på vare sig språkkunskaper eller pedagogisk utbildning för att bedriva pedagogisk omsorg. Detta är något som många kommuner i Sverige ser som ett stort bekymmer för de barn som befinner sig i de verksamheter som har dessa brister.

Detta gör att många barn som befinner sig i pedagogisk omsorg och skall börja skolan riskerar att ha brister i det svenska språket samt att den önskvärda pedagogik som förskolan kan erbjuda inte alltid har tillgodosetts. Därför bör det övervägas om det inte i de allmänna råden också ska finnas krav på pedagogisk utbildning, eller vidimerad erfarenhet av arbete med barn i förskoleålder, hos den som skall bedriva pedagogisk omsorg i hemmet samt att personen skall behärska det svenska språket.

Mats Wiking (S)